

Міністерство освіти і науки України

ОДЕСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ БУДІВНИЦТВА ТА АРХІТЕКТУРИ

Інститут гідротехнічного будівництва та цивільної інженерії
Кафедра машинобудування

СИЛАБУС
ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ – ВК8
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ ТЕХНІЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Освітній рівень	перший (бакалаврський)	
Програма навчання	вибіркова	
Галузь знань	13	Механічна інженерія
Спеціальність	133	Галузеве машинобудування
Освітня програма	Будівельна техніка та автомобілі	
Обсяг дисципліни	4,0 кредити ECTS (120 академічних годин)	
Види аудиторних занять	лекції, практичні заняття	
Індивідуальні та (або) групові завдання	Контрольна робота	
Форми семестрового контролю	Залік	

Викладачі: Волобуєва Тетяна Вячеславівна, к.т.н., доц., доцент кафедри машинобудування, vtv747@ukr.net

В процесі вивчення даної дисципліни здобувачі вищої освіти **ВИВЧАЮТЬ ТЕОРІЇ ТА МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ, РОЗВИВАЮТЬ ПРАКТИЧНІ НАВИЧКИ І ВМІННЯ ЩОДО ДОСЛІДНИЦЬКОГО ПРОЦЕСУ.**

Наприклад: Оформлення заявки на корисну модель (пристрій).

Передумовами для вивчення дисципліни є набуття теоретичних знань та практичних навичок за такими дисциплінами: Автомобілі, Дорожні машини, Вантажопідйомна, транспортуюча та транспортна техніка.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми «Будівельна техніка та автомобілі» здобувачі вищої освіти:

повинні знати:

- про міждисциплінарність знань в різних галузях науки і техніки;
- про переваги креативної форми передачі знань замість репродуктивної за рахунок розширення кругогляду (використання методології творчості, постійної всебічної самоосвіти, перекваліфікації і підвищення кваліфікації);
- про зміну характеру потреб суспільства в творчості і їх результатів в умовах четвертої промислової революції «Індустрія 4.0», бо замість економіки речей приходить економіка знань (інноваційна економіка);
- положення і порядок оформлення результатів технічної творчості у вигляді заявки на винахід (корисну модель);
- умови ліцензування і трансферу технологій;

повинні вміти :

- застосовувати системний підхід;
- проводити патентно-інформаційні дослідження;
- доводити до конкретних пропозицій нові ідеї, ноу-хау і технічні рішення;
- оформляти заявки на нові технічні рішення для отримання патентів на винаходи (корисні моделі);
- комерційно реалізовувати нові технічні рішення.

ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
1	Основи теорії технічних систем і науково-технічної творчості	2	4	–	8
2,3	Психологія і діалектика творчості	4	6	–	8
4,5	Системні методи пошуку технічних рішень	4	4	–	8
6,7	Асоціативні методи пошуку технічних рішень	4	4	–	8

№ з/п	Назви тем	Кількість годин			
		лекції	практичні	лабораторні	самостійна
8,9	Алгоритмічні методи пошуку технічних рішень	6	6	–	10
10	Спеціалізовані і комбіновані методи технічних рішень				
11,12	Генетико-морфологічний підхід при створенні антропогенних систем	4	6	–	10
13,14	Виявлення і оформлення об'єктів технічної творчості				
15	Організація і управління винахідницькою діяльністю	6	–	–	8
	Всього	30	30	–	60

Критерії оцінювання та засоби діагностики

Мінімальний та максимальний рівень оцінювання щодо отримання «заліку» за навчальною дисципліною «Основи технічної творчості» складає 60 та 100 балів відповідно, і може бути досягнений наступними засобами оцінювання:

Засоби оцінювання		Мінімальна кількість балів	Максимальна кількість балів
Вид контролю	Кількість у семестрі		
Контрольна робота	1	10	20
Практичні роботи (виконання та захист)	6	15	30
Контроль знань:			
Поточний контроль знань (стандартизовані тести)	2	15	20
Підсумковий (семестровий) контроль знань – залік	1	20	30
Разом		60	100

З дисципліни передбачено виконання контрольної роботи за семестр.

Контрольна робота. Навчальним планом передбачено виконання контрольної роботи з дисципліни «Основи технічної творчості». Зміст роботи пов'язаний із закріпленням теоретичних питань програми дисципліни «Основи технічної творчості», містить у собі два теоретичних питання.

Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи наведені в [6].

Два рази за семестр проводяться експрес контроль знань – **стандартизовані тести** (20 тестових питань), наприклад:

1. Що таке наука ?

- а) система;
- б) процес;
- в) діяльність;
- г) функція;

Підсумковий контроль знань проводиться для студентів, що не змогли з будь яких причин набрати необхідну кількість балів, або для студентів, що бажають збільшити вже набрану кількість балів. Підсумковий контроль знань здійснюється у вигляді усної бесіди з викладачем (комісією викладачів) по тематиці навчальної дисципліни.

Рекомендовані джерела інформації

1. Кузнєцов Ю.М. Теорія розв'язання творчих задач. - К: ТОВ "ЗМОК" - ПП "ГНОЗИС", 2003, - 294 с.
2. Кузнєцов Ю.М., Новосьолов Ю.К., Луців І.В. Теорія технічних систем. Під ред. Ю.М. Кузнєцова. К.: - Севастополь.2010. – 252 с. (рус.), 2011. – 246 с. (укр.), 2012. – 246 с. (англ.).
3. Кузнєцов Ю.М. Патентознавство та авторське право: Підручник. - К.: ТОВ «Кондор», 2005. - 428 с., 2-е видання, перероблене і доповнене, 2009. - 446 с
4. Мигаль В.Д. Теорія і методи наукової творчості: Навчальний посібник. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2007. – 424 с.
5. Методичні вказівки до виконання практичних завдань з дисципліни «Основи технічної творчості» для студентів, що навчаються за освітньо– професійною програмою «Будівельна техніка та автомобілі» підготовки бакалаврів із галузі знань 13 – «Механічна інженерія» за спеціальністю 133 – «Галузеве машинобудування»/ Скл.: Волобуєва Т.В., Сирота В.М.– ОДАБА, 2022. – 39 с.
6. Методичні рекомендації до виконання контрольної роботи з навчальної дисципліни «Основи технічної творчості» для здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньо – професійною програмою «Будівельна техніка та автомобілі» підготовки бакалаврів із галузі знань 13 «Механічна інженерія» за спеціальністю 133 «Галузеве машинобудування» / Т. В. Волобуєва, В. М.

Сирота; Одеська державна академія будівництва та архітектури. – Одеса:
ОДАБА, 2023. – 22 с.